

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Ta: 20 Kasım 2025
Sa: 15212

36827

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim. 20.11.2025

Mehmet TAHTASIZ
Çorum Milletvekili

Türkiye'nin stratejik tarımsal ürünlerinden biri olan şeker pancarı hem gıda sanayii hem yem sektörü hem de bölgesel kalkınma açısından kritik önemdedir. Ancak Konya'nın Karapınar ilçesinde ve çevre üretim havzalarında son iki yılda yaşanan gelişmeler, pancar piyasasının sağlıklı işleyişinin bozulduğunu, çiftçinin gelirinin sistematik biçimde aşağı çekildiğini ve kamu otoritesinin düzenleyici rolünün zayıfladığını göstermektedir.

Karapınar'da yıllık yaklaşık 1 milyon 700 bin ton pancar üretilmekte olup bunun 860 bin tonu Ereğli Şeker Fabrikasına, 400 bin tonu TÜRKŞEKER'in izniyle Amasya, Alpullu ve Adapazarı fabrikalarına, yaklaşık 400 bin ton ise kotasız-kayıt dışı olarak ekilmektedir.

Özellikle dış bölge olarak adlandırılan ekimlerde kota, geçmişte olduğu gibi çiftçiye verilmesi gerekirken, son iki yıldır UHM Tarım başta olmak üzere bazı şirketlere tahsis edildiği iddia edilmektedir. Bu durum, Şeker Kanunu'na aykırı biçimde kota ticareti yaratmakta ve çiftçiyi şirketlerin hazırladığı sözleşmelere mahkum hale getirmektedir.

Söz konusu şirketlerin, pancar ekim dönemi başlar başlamaz çiftçilere 2200 TL/ton gibi devlet fiyatının oldukça altında alım fiyatı dayattığı; sözleşmelerde devlet fiyatı açıklandığında farkın ödeneceğine ilişkin hiçbir hüküm bulunmadığı; avans ödemelerinin çiftçi yerine şirket kasalarına yönlendirildiği; çiftçinin en önemli gelir kalemlerinden biri olan küspe hakkının tamamen şirketler tarafından alındığı ifade edilmektedir.

- 1- Kamuoyuna yansıyan bu iddialar doğru mudur? İddialarla ilgili bakanlığınız hangi girişimlerde bulunmuştur?
- 2- Türkşeker'in bir firmaya 250 bin ton resmi, 200 bin ton gayri resmi kota verdiği iddiası ortadadır. Türkşeker'in kota verdiği firmalar hangileridir?
- 3- Türkşeker'in yaptığı bu gayriresmi iş için ne gibi yaptırım uygulanmıştır?
- 4- Yine Çorum'da pancar küspesi kartlarının çiftçiden düşük fiyattan alıp, karaborsada yüksek fiyattan satıldığına ilişkin iddialar vardır. Bu iddialarla ilgili bakanlığınızın araştırması, soruşturması var mıdır?